

HUNGARY

MEZŐKOVÁCSHÁZA

MEZŐKOVÁCSHÁZA

MEZŐKOVÁCSHÁZA

1) Fekvése, éghajlata, környezete

Mezőkovácsháza Békés Megye dél-keleti területén elhelyezkedő, jellegzetes alföldi kisváros.

A település talaj adottságait az úgynevezett Békés-Csanádi löszhátság tulajdonságai határozzák meg, amely az ország legalacsonyabban fekvő területe. A sík vidéki felszínen a szél hatására kialakult térszín uralkodó talajfajtája a löszön képződött sötétszínű, meszes, közép kötött vályog.

Az éghajlata enyhén kontinentális. Az évi középhőmérséklete 10 C felett van. A napsütése 1450-1500 óra, ezért a hőigényesebb mezőgazdasági kultúrák szempontjából kedvező a térség.

A csapadék mennyisége 500-600 mm/év, ami kevésbé kedvező. A tenyészidőszakban 300-350 mm a természetes csapadék mennyisége, ami általában kevés a termesztett növények vízigényéhez képest. Ezért a hiányzó csapadék mesterséges pótlásáról gondoskodni kell.

Az uralkodó szélirány: Észak-Kelet, Dél-Nyugat.

A természeti, földrajzi adottságok, a felszíni források, a talaj, az éghajlati viszonyok előnyös feltételt biztosítanak a mezőgazdasági termelés számára.

Az egész körzetre jellemző a jó geotermikus adottság. Ásványi anyagokban gazdag, 2 db termál kút van, az egyik a Parkfürdő melegvizét biztosítja.

2) A város története

A település és környéke ősidők óta lakott terület, történelmi múltja a **VII. századi avarkorig** nyúlik vissza.

Az avarkori, majd honfoglaláskori lakott helyeket a tatárjárás pusztította el. A település neve Hunyadi János fegyverkovácsaitól származik. A XV. század második felében **Mátyás királytól mezővárosi rangot kapott** az akkorra újra benépesült település. A virágzó mezőváros a törökök elleni harcokban, kiűzésük időszakában ismét teljesen elpusztult, ezt követően mintegy másfélszáz évig lakatlan pusztává vált.

1814-ben "Bittó" nevezetű család, az akkori Észak-Magyarországról magyar és szlovák származású telepesekkel népesítette be.

Központi szerepkörét 1872-től, mint szolgabírószékhely látta el. 1883-ban megépült Arad-Csanádi vasútvonal, amely a település regionális jelentőségét tovább növelte.

1945. előtt a településen még középszintű ipari üzem sem volt.

Mezőkovácsháza az 1945-1956. közötti időszakban elmaradt az országos fejlődési ütemtől, 1950-1970. között mérsékelten, 1975-től dinamikusan fejlődött.

1986. január 1.-től ismét városi rangot kapott.

3) Mezőkovácsháza Város Önkormányzata

5800. Mezőkovácsháza, Árpád u. 176.

Telefon: 68-381-011

Fax: 68-381-656

Polgármester: Bakos István

Telefon: 68-381-011

Önkormányzat területe: 6258 ha

Népessége: 7.600 fő

Főbb település-fejlettségi mutatói:

Lakások száma	2.986
Közvilágítási lámpák száma	824
Villamos hálózat hossza /km/	57,3
Vízvezetékbe bekapcsolt lakások száma	2.504
Vízvezeték hossza /km/	47,7
Csatornába bekötött lakások száma	432
Csatornarendszer hossza /km/	12,5
Foly.szennyvíz mennyiség /1.000 m ³ /	308
Ebből tisztított /1.000 m ³ /	308
Komm.hull.gyűjt.-be bevont lakások száma	850
Gázhálózatba bekapcsolt fogyasztók száma	1.875

Gázhálózat hossza /km/	58,7
Belterületi utak hossza /km/	45.972
Szilárd burkolatú utak hossza /km/	34.756
Kiépített park területe /m ² /	2.213
Kiépített járdák területe /m ² /	58.332
Távhívásba bekapcsolt közp. száma	767

4) A város gazdasági szerkezete

A város hagyományosan mezőgazdasági termelésre és feldolgozásra alapozott, jó termőhelyi adottságokkal rendelkezik.

A település és térsége az ország egyik legjobbnak számító szántófölddel rendelkezik /35-40 Ak./, amely kiválóan alkalmas a legtöbb szántóföldi növény termesztésére, illetve állattenyésztésre.

A város a mezőgazdaságban a környező települések **központja**.

Célja: olyan gazdasági-, szervezeti forma kialakítása, ahol a termelés-, feldolgozás-, értékesítés egyazon érdekeltségi szférába tatozik.

Ehhez koordinálja városi, illetve térségi szinten:

- a kisgazdaságok működési feltételeit, benne a bank- és hitelrendszert, gépellátást, gépkölcsönzést, stb.;
- a megtermelt alapanyagokra épülő helyi élelmiszer-feldolgozó ipart;
- mindezek működtetése érdekében a piaci kapcsolatokat biztosító, illetve közvetítő helyi szervezeteket.

A városban szinte minden szántóföldi növény, kertészeti kultúra, illetve állatfajta vonatkozásában adott a lehetőség feldolgozó üzem telepítésére.

A volt ipari üzemek /pl. EVIG, MEZŐGÉP/ működtetéséhez várjuk a városon kívülről jövő /akár külföldi/ **befektetőket**.

Annak ellennére, hogy a város döntően a mezőgazdasági termelésben és feldolgozásban található meg a kibontakozást, az ipar jelenléte és fejlesztése alapvető érdek.

A városban jelenleg több milliós értékű ingatlanok és berendezések állnak kihasználatlanul, pl. a volt Költségvetési Üzem II. telepe, javarészt infrastruktúrával ellátott ipartelepeken, melyek újbóli bekapcsolása a termelésbe a város foglalkoztatási perspektíváját eredményezhetné. Tartalékterület /4 ha/ áll rendelkezésre az AGRIMILL Rt. iparvágánnyal ellátott telepe mellett, amely **élelmiszeripari beruházás céljára alkalmas.**

A Battonyai határátkelőhely 1995. júliusi megnyitásával várhatóan megnő az átmenő forgalom a városban, amelytől a túrizmus fellendülése is várható.

5) Kereskedelem, vendéglátás

A helyi vállalkozók érdeklődése - tőke hiánya és a hosszabb megtérülés miatt - elsősorban a kereskedelemben és vendéglátásban érzékelhető. A rendszerváltás óta dinamikusan fejlődik a város magánkereskedelme és szolgáltatóipara.

A jelenlegi 454 megánvállalkozó kapcsolódva a társadalomban és a gazdaságban végbement változásokhoz, fejlesztette a szak-bolthálózatot és a szolgáltatások rendszerét /autóalkatrész, cipő, bőráru, drogéria, benzinkút, óra-ékszer, stb./, új típusú vállalkozások jöttek létre /ügynök, üzletkötő, magánóra-adás, könyvelés, pénzügyi tanácsadás, piackutatás, növényvédelmi szolgáltatás, adótanácsadás, stb./

A városközpont üzlethálózata kialakult, jelentős a városi piac forgalma a rendkívül széles skálájú termékkör következtében. A kiskereskedelmi boltok száma: 147 db.

6) Kulturális és sportélet, oktatás, művelődés

Városunk oktatási és közművelődési intézményhálózata biztosítja a lakosság megfelelő színvonalú ellátását. 229 férőhelyes óvodával rendelkezik, a két általános iskolában 760 gyermek tanul, a középiskolában 210 tanuló készült az érettségire.

A Gimnázium kiváló eredményeket ér el a felsőoktatásba történő beiskolázásnál. Oktatási intézményeinkben intenzív idegen nyelv képzés folyik, a választható idegen nyelvek: angol, német, orosz.

1996-97-es tanévtől szakközépiskola: számítástechnikai szak indul.
Alapfokú művészet oktatási intézményünk a Zeneiskola, amely 8 tanszakon képez gyermekeket.

A Művelődési Központ színházi előadások tartására alkalmas, 600 főt befogadó nagyteremmel, öltözőkkel és klubszobákkal rendelkezik.

Amatőr művészeti csoportjai közül kiemelkedő a Holiday Társastánc Klub, a Crazy Színházi Társulat, mely főként musicaleket ad elő és a nyugdíjas egyesület Pávaköre. Nagymultú a város díszítőművészete.

Könyvtárunk 40 ezer kötetes állománnyal és zenei részleggel rendelkezik. most térnek át a számítógépes katalógus rendszerre. Jelentős helytörténeti gyűjteménnyé minősítése a következő évek feladata.

Tervezzük a Helytörténeti Múzeum kialakítását is.

Két sportegyesület, hat szakosztállyal működik, ezek közül kiemelkedik a labdarúgás, a kézilabda, a lovas szakosztály military és fogathajtó szakágban, valamint a testépítők klubja.

Két tenispálya, két aszfaltos kézilabda pálya és két tortanterem áll a tömegsport rendelkezésére.

Helyi médiák:

- Mezőkovácsházi Hírlap az önkormányzat havonta megjelenő közéleti lapja,
- Kábeltelevízió, megkezdte időszakos adását a helyi rádió is.

7) Idegenforgalmi nevezetességek, turisztikai programok

Városunk műemlékekben szegény, de törekszünk az építészeti örökségek megmentésére és védelmére.

A város középpontjában két képzőművészeti alkotás tekinthető meg, az első a második világháborús emlékmű, Corvus Cora Róbert női márványszobra.

A település szélén álló kökereszt feszületet 1914-ben a község 100 éves évfordulójára állították fel.

A Hunyadi János Gimnázium udvarán áll Herczeg Klára szobrász művész Hunyadit ábrázoló szobra, az épület homlokzatán pedig Tápai Antal 3 domborműve látható /a farkast elfogó fiú, Hunyadi a törekverő, Hunyadi a kormányzó/.

Az épület másik oldalát Rajki József tudományokat és művészeteket ábrázoló allegorikus domborműve 5 táblája díszíti.

A Művelődési Központ bejáratánál Ács József műzsákat ábrázoló háromalakos domborműve tekinthető meg.

A Reformátuskovácsházi temetőben található az 1848-49-es forradalom és szabadságharc honvéd őrmesterének, Jassik Lajosnak a sírja.

Kialakítás alatt van a Művelődési Központ és a Filmszínház előtt egy Történelmi Emléksétány, melyen robbantott bazalt köoszlopokon elhelyezett emléktáblák örökítik meg a város jelen eseményeit és a kiemelkedő személyiségeit.

Program lehetőségek:

- Amatőr színházi előadások,
- társastánc versenyek,
- lóversenyek,
- gyalog- és kerékpáros túrák a közeli Pipás erdőbe,
- Parkfürdő /1.000 fh/ 3 medence biztosítja a felüdülést.
- Horgászat /9-10 fajta hal/ a halastónál az Egyesület, - a vadászat a Vadásztársaság szervezésében /nyúl, fogoly, őz, fácán/.
- Kirándulások a közeli városokba /Mezőhegyes Ménesbirtok, Gyopárosfürdő, Gyula, Battonya/.

Szálláslehetőségek:

- A Dobó Panzió egész éven át működik, 2-3 ágyas szobákkal várja vendégeit,
- a középiskolai kollégium /50 férőhelyes/,
- camping tábor /150-200 főt befogadó sáortábor, faházak/. Közvetlen szomszédságában a stranddal, aszfaltos kézilabdapályával.

Vendéglátó helyeinken magyaros ízek, házias ételek várják a vendégeket az Arany Kacsá Étteremben, Farmer Csárdában, Park Vendéglőben, Pöttyös Ételbárban és a Pipacs Vendéglő-étteremben.

8) Jelentősebb cégek, vállalatok

Az ország legjobb termőterületeinek egyike található vidékünkön. A növénytermesztés mellett fejlett áttenyésztési kultúra alakult ki, melyek közül kiemelkedő a farmergazdaságok libatartása. Erre alapozva két feldolgozó iparág is európai színvonalra emelkedett.

CONAVIS Rt. Pannonliver Baromfifeldolgozó Gyára Közép-Európa egyik legmodernebb libafeldolgozó üzeme, áruinak 75 %-át külföldön értékesíti, 1994-ben a **FOODAPEST** Nemzetközi Élelmiszeripari Kiállításon a korszerűen csomagolt libacomb, libamell és libamáj elnyerte a **"Kiváló Minőségű Élelmiszer"** díjat.

Hungária és Natura Tolfeldolgozó Kft. libatoll feldolgozásával és konfekcionálásával foglalkozik. Pehelyből és tollból készült paplanokat, párnákat, hálósákokat készít, főként külföldi értékesítésre.

Kiemelkedő a **ciroktermelés** a vidéken és az erre épülő seprücirok feldolgozás és exportálás.

E tevékenységre alapította vállalkozását **Zengő József vállalkozó** Mezőkovácsháza, Alkotmány u. 70. sz. alatt 1990-ben.

A 25 fő foglalkoztatása mellett még papír alapanyag csomagolóanyagok kereskedelmét is bonyolítja. Az alapanyag importálás kelet-európai országokból történik. A késztermékeket 100 %-ban exportálja Nyugat-Európába.

A vetőmag termeltetés a főprofilja a **DOTTO MAG Kft.** és a **BAKOS FARM Kft-nek**, amelyeknek telephelye Mezőkovácsháza, Orosházi uton van.

Mind a két vállalkozás olasz-magyar vegyes vállalat. A **tasakos vetőmag** magyarországi forgalmazói és egyéb vetőmagok importálásával, 1992-től exportálásával is foglalkozik.

BCB Konfekció Kft. telephelye Mezőkovácsháza, Árpád u. 1. sz. A cég fő profilja között **hurkolt kelme**kől póló, pulóver, köntös, ruha, stb. késztermékek készítése export minőségben. A főbb megrendeléseket Németországból, Franciaországból és Olaszországból kapják. Jelenleg 40-50 fővel dolgozik az üzem, de év végére tervezik a 80 fő munkaerő beállítását.

HAGEMA Hungária Kft. Battonyai u. 2. sz. A fő profilja a **homlokrakodó eszközök** gyártása 100 %-ban exportra. Németországra exportál.

A Kft. 1995. áprilisától üzemel 70-80 fővel, tervezik **profil-bővítésként acélszerkezetek, mezőgazdasági gépek- és alkatrészek gyártását** is. Amennyiben megrendelésük lesz, akkor még 10-20 főt tudnának foglalkoztatni.

Új Alkotmány Mezőgazdasági Szövetkezet 1992. óta eredményes gazdálkodást folytat 2.800 ha. jó minőségű szántó területen. A szövetkezeti tagok száma 160 fő.

Fő profilja a **zöldség vetőmag** termesztésen kívül a **gabonafélék, hibrid kukorica és napraforgó** termelése. A vetőmag 60 %-át exportálják nyugat-európai országokba, a 40 %-ot pedig Magyarországon értékesítik.

Az állattenyésztési ágazatban sertést, szarvasmarhát és magyar félvér sportlovat tartanak. Évente 10.000 db hízott sertést értékesítenek és a 600 db tehéntől fejt tejet.

300 ha területen öntözéses **vetőmagtermesztést** folytatnak.

A vetőmag szárító, tisztító üzemükben **szolgáltatási tevékenységet** végeznek.

Mezőkovácsházi MOZAIK Kereskedelmi Rt.

Mezőkovácsháza, Árpád u. 177.

Tevékenységi köre:

- élelmiszer,
- ruházati
- vas-műszaki
- híradástechnikai termékek kiskereskedelme
- import kézi fafaragású bútorok forgalmazása.

A település központjában, a főtéren található részvénytársaság kétszintes általános áruháza, amelynek egy-egy szintje 1.260 m².

A földszinten található

az ABC osztály, büfé, az ajándéktárgy, arany-ékszer virág értékesítés.

Az emeleten kerülnek bemutatásra és értékesítésre

a híradástechnikai cikkek, az elektromos háztartási gépek, kéziszerzámok, kerti kisgépek,

külön osztályon lakástextiliák, női-férfi, gyermekruházati cikkek, cipők, fehérneműk, méterárak forgalmazása történik.

Szöllősi Gábor Fa-, műanyagárú készítő vállalkozó

Mezőkovácsháza

Hársfa u. 9.

Vállalkozását 1986. évben kezdte.

Fő tevékenységi köre 1994-ig **fa-, műanyagáru és ecsetkészítés.**

1994-től az ecsetkészítői tevékenységet kibővült **fa ecsetnyél gyártással**, melyet német piacra exportál. A gyártott ecsetek főként eredeti kínai sörteből készülnek, kefétermékeknel más jellegű alapanyagot is használnak. A kész termékeket főként hazai piacon értékesítik.

Termékei eljutnak Kelet-Magyarország összes üzletébe, és a Dunántúl egy részére is.

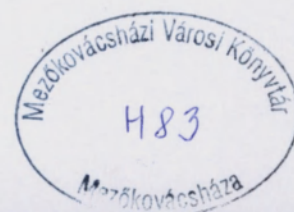
Külföldi érdeklődések alapján a volt Jugoszlávia országaiba is szállít.

A Városi Önkormányzat korlátozottan forgalomképes vagyonköréből az alábbiak hasznosíthatók vállalkozások beindításához, amelyek közül mellett helyezkednek el és a teljes közműellátás biztosítható:

- Árpád u. 200. 556. hrsz. /Irodaház/ 580 m² terület
- Vásárhelyi u. 2. 1728/5. hrsz. /volt 4. sz. óvoda/ 2556 m²
- Végegyházi u. 2448. hrsz. /vágóhid/ 2005 m² terület

Forgalomképes vagyon:

- db lakóház építésére alkalmas telek Reformátuskovácsházán
- Végegyházi u. 2456 hrsz. beépítetlen terület, 11.619 m²
- Hunyadi u. 1668/12 hrsz. beépítetlen terület, 3.603 m²
- Árpád u. 185. 456/1 hrsz. /régí postaépület/ 1.484 m² terület
- Hunyadi u. 2. 1677 hrsz. /volt Költségvetési Üzem II. telephely/ 4.898 m²
- Alkotmány u. 2415 hrsz. beépítetlen terület, 14.687 m²
- Móra u. 2401. hrsz. 50641 m² terület, ipari és raktározási területen.
- Végegyházi út, 2455. hrsz. 64649 m² terület, ipari és raktározási területen.

A forgalomképes ingatlanok esetében a telkek beépíthetők, a teljes közműves ellátás biztosítva van, az épületek a különböző vállalkozók részére elidegeníthetők.

Az Orosházi u. Déli oldalán 15 db átlag 1.000 m² alapterületű építési telek kerül kialakításra és értékesítésre ez év folyamán.

Regionális szerepkör

A város vonzáskörébe tartozó településekről:

Battonya: Romániába és ezáltal Dél-Kelet Európai országokba vezető kereskedelmi és turisztikai útvonalat biztosította város a határátkelő megnyitásával 1995. július óta.

Nagybánhegyes: A termál gyógyfürdőjéről, a tejfeldolgozó üzem termékeiről (Túró Rudi, sajtféleségek) és a fóliás zöldségtermesztéséről híres.

Végegyháza: A településen a nyári időszakban a termálvizű fürdő biztosítja a felüdülést.

Mezőkovácsháza város fejlődése, infrastruktúrájának fejlesztése során méltó lesz arra, hogy a jövőben a régió központi szerepkörét betöltse.

Mezőkovácsháza, 1996. április hó.

Mezőkovácsháza Városi Önkormányzata